

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « روش های آموزش »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: پرستاری سالمندی (۱) بیماریها و اختلالات جسمی و عملکردی	تعداد واحد: ۲ واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد سالمندی	پیش نیاز درس: اپیدمیولوژی، بررسی وضعیت سلامت..	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: پرستاری	شماره درس:	
اطلاعات استاد مسئول درس		
تدوین ۱۴۰۱		
نام و نام خانوادگی: دکتر مژگان ریواز	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: پرستاری
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی ایمیل: mrivaz@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۹۶ 		
اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر زهرا ملازم	مرتبه علمی: استاد	گروه آموزشی: پرستاری
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی ایمیل: molazem@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۳۸ 		
اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر زهرا کشتکاران	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: پرستاری
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی ایمیل: zkeshtkar@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۴۵ 		
اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: پریسا منصوری	مرتبه علمی: مربی	گروه آموزشی: پرستاری
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی ایمیل: mansoorip@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۴۶ 		

اطلاعات استاد همکار درس

نام و نام خانوادگی: دکتر سرور جوانمردی	مرتبۀ علمی: مربی	گروه آموزشی: پرستاری سلامت جامعه و سالمندی
--	------------------	--

اطلاعات تماس:

- نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی
- ایمیل: soror.javanmardi@yahoo.com
- تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۵۱

اطلاعات استاد همکار درس

نام و نام خانوادگی: آزاده پاک نیت	مرتبۀ علمی: مربی	گروه آموزشی: پرستاری
-----------------------------------	------------------	----------------------

اطلاعات تماس:

- نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی
- ایمیل: pakniat_a@sums.ac.ir
- تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۴۵

اطلاعات استاد همکار درس

نام و نام خانوادگی: خاطره رستمی	مرتبۀ علمی: استادیار	گروه آموزشی: پرستاری
---------------------------------	----------------------	----------------------

اطلاعات تماس:

- نشانی محل کار: شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی
- ایمیل: rostamy@sums.ac.ir
- تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۴۱

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

درس پرستاری سالمندی منجر به کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری سالمندی به مددجویان با بیماریها و ناتوانیهای جسمی، حسی، حرکتی، روانی، اجتماعی، معنوی و بهبود تطابق خانواده آنها به منظور کسب استقلال، بازگشت مددجو به روند معمول زندگی و فعالیتهای اجتماعی و ارتقاء کیفیت زندگی وی خواهد شد. این درس در قالب ۲ واحد تئوری برای دانشجویان کارشناسی ارشد سالمندی پرستاری تدوین شده است. انتظار می رود دانشجویان علاوه بر آشنایی با اصول و مفاهیم مراقبت از سالمندان، با مطالعه و پیگیری منظم، مشارکت فعال در بحثها و انجام به موقع تکالیف تعیین شده، در زمینه مراقبت از بیماران سالمند توانمندیهای لازم را کسب کنند.

اهداف درس

هدف کلی

فرآیند پرستاری در تغییرات دستگاه قلبی-عروقی در سالمندی (پرفشاری خون، سنکوپ ...)

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تغییرات قلبی-عروقی ناشی از سالمندی را شرح دهد.

- در رابطه با بیماریهای شایع قلبی (هیپرلیپیدمی، آنژین، سکته قلبی، نارسایی قلبی، پرفشاری خون و اختلالات دریاچه ای) شناخت کافی بدست آورند.

- قادر به تدوین طرح مراقبتی از یک بیمار سالمند مبتلا به مشکلات قلبی و عروقی باشد.

هدف کلی

- قادر باشد در رابطه با تغییرات ناشی از پیری و بیماریهای شایع دستگاه مغز و اعصاب در سالمندی (آلزایمر، سکته مغزی، پارکینسون....) اطلاعات کافی کسب نموده و فرآیند پرستاری مناسبی را تنظیم نماید.

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بیمار سالمند را از نظر اختلالات مغزی و سیستم عصبی بر اساس اصول صحیح مورد بررسی قرار دهد.
- تغییرات فیزیولوژیک ناشی از پیری در دستگاه مغز و اعصاب را شرح دهد.
- در رابطه با بیماریهای رایج مغز و اعصاب (انواع دمانس، آلزایمر، پارکینسون و TIA، سکته مغزی هموراژیک و ایسکمیک ..) و نحوه مراقبت از آنها شناخت لازم بدست آورند.
- در رابطه با افراد سالمند مبتلا به بیماریهای مغز و اعصاب فرآیند پرستاری مناسبی را تدوین نمایند.

هدف کلی

- کسب آگاهی در رابطه با فرآیند پرستاری در حوادث شایع دوران سالمندی (با تاکید بر سقوط و یا افتادن)

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- در رابطه با حوادث و سوانح شایع دوران سالمندی از جمله سقوط و یا افتادن و راههای پیشگیری از آن شناخت کافی بدست آورد.
- برنامه مراقبتی ارتقاء سلامت جهت حفظ ایمنی سالمندان در محیط خانه جهت پیشگیری از وقوع طرح ریزی کند.
- از وسایل کمکی که در جهت افزایش ایمنی سالمندان موجود می باشد آگاهی کافی کسب نماید.

هدف کلی

- کسب اطلاعات لازم در رابطه با فرآیند پرستاری در تغییرات حواس خاص و مشکلات بینایی و شنوایی سالمندان

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- در رابطه با تغییرات ناشی از پیری در گوش، چشم، و حلق و بینی اطلاعات لازم کسب نماید.
- مشکلات شایع مربوط به حواس پنجگانه در سالمندان را نام ببرید.
- مشکلات بینایی سالمندان را شرح دهد.
- راههای مقابله با مشکلات بینایی را بیان کند.
- راههای مقابله با مشکلات شنوایی را شرح دهد.
- فرآیند پرستاری در بیمار مبتلا به مشکلات بینایی و شنوایی را ارائه نماید.

هدف کلی

- آشنایی با فرآیند پرستاری در تغییرات دستگاه عضلانی-استخوانی (پوکی استخوان و شکستگی و التهاب مفاصل) دوره سالمندی

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تغییرات فیزیولوژیک ناشی از پیری در دستگاه عضلانی-استخوانی را شرح دهد.
- در رابطه با بیماریهای شایع در دستگاه عضلانی-استخوانی (از جمله پوکی استخوان، استئومالاسی و شکستگی های شایع) آگاهی لازم کسب نمایند.

- اقدامات دارویی و غیردارویی در بیماریهای عضلانی-اسکلتی را شرح دهند.
- در رابطه با نحوه تدوین فرآیند پرستاری در بیماریهای شایع عضلانی-اسکلتی شناخت کافی بدست آورد.

هدف کلی

آشنایی با فرآیند پرستاری در بیماریهای شایع دوران سالمندی

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- در ارتباط با بیماریهای شایع حفره دهان (التهاب لثه، Xerostomia، کاندیداز دهانی، استوماتیت و کنسر دهان) و دیسفاژی، رفلاکس GERD، دیورتیکولیت شناخت کافی بدست آورد.
- در رابطه با مشکلات شایع حفره دهان طرح پرستاری مناسبی تنظیم کند.
- در رابطه با مشکلات شایع گوارش طرح پرستاری مناسبی تنظیم کند.

هدف کلی

آشنایی با پرستاری توانبخشی سالمندان در بیماریها و اختلالات مزمن دوره سالمندی

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- نقش پرستار در بازتوانی فرد سالمند را شرح دهند.
- اقدامات توان بخشی در بیماران مبتلا به بیماریهای مزمن را شرح دهد.
- در رابطه با وسایل کمکی و تجهیزاتی که در کمک به فرد سالمند در پیشگیری از سقوط، ناشنوایی، زخم بستر و ... وجود دارد، اطلاعات کافی کسب نموده و بتواند بیمار را راهنمایی نماید.

هدف کلی

در رابطه با تغییرات دستگاه تنفسی در سالمندان و عوامل موثر در کاهش عملکرد ریه سالمندان (سیگار، چاقی، عدم تحرک و ...) اطلاعات لازم بدست آورده و فرآیند پرستاری مناسبی را ارائه دهد.

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تغییرات ناشی از پیری در سیستم تنفسی را توضیح دهد.
- در رابطه با مشکلات شایع دستگاه تنفسی (آسم، بیماریهای انسدادی مزمن ریوی، عفونت تنفسی، آمبولی ریوی، و سرطان ریه) در سالمندان آگاهی لازم را کسب نماید.
- در رابطه با تغییر در سبک زندگی افراد سالمند مبتلا به بیماریهای ریوی اطلاعات کافی کسب نماید.
- قادر به تنظیم فرآیند پرستاری در ارتباط با بیماریهای تنفسی در سالمندان باشد.
- برنامه آموزشی مناسبی را در رابطه با داروها (بخصوص داروهای استنشاقی و نحوه استفاده از آن)، رژیم غذایی، ورزش، و نحوه پیشگیری از عود بیماری) برای بیمار و خانواده وی تهیه نماید.

هدف کلی

فرآیند پرستاری در بیماریهای شایع پوستی و زخم سالمندان

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تغییرات پوستی ناشی از پیری را شرح دهند.
- عواملی که خطر بروز بیماریهای پوستی شایع را در سالمندان افزایش میدهند را شرح دهند.
- تغییرات پوستی همراه با بیماریهای خوش خیم و بدخیم در سالمندان را بیان نماید.

- در رابطه با بیماریهای شایع پوستی (مشخصه، علائم، علل، و اقدامات درمانی و مراقبتی) شناخت کافی بدست آورد.
- اقدامات درمانی و مراقبتی در زخم بستر را توضیح دهند.
- فرآیند ترمیم و التهاب زخم را شرح دهند.
- فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به مشکلات پوستی را ارائه نماید.

هدف کلی

در رابطه با تغییرات و اختلالات دستگاه اندوکراین (دیابت، تیروئید و ...) در سالمندان اطلاعات کافی کسب نموده و براین اساس بتواند از بیمار مراقبت نماید.

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تغییرات ناشی از پیری در سیستم اندوکراین را شرح دهند.
- علائم و نشانه، علل و اقدامات دارویی مرتبط با کم کاری و پرکاری تیروئید را در افراد سالمند شرح دهند.
- در رابطه با دیابت و نحوه کنترل آن در سالمندی اطلاعات لازم بدست آورد.
- فرآیند پرستاری مناسبی را در بیمار مبتلا به اختلال اندوکراین ارائه دهند.

هدف کلی

در رابطه با اختلالات اونکولوژیک شایع دوران سالمندی و ملاحظات دارویی و مراقبتی آن شناخت لازم بدست آورد.

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تغییرات ناشی از پیری در پرولیفراسیون سلولی را شرح دهد.
- سرطان شناسی سالمندی را توضیح دهد.
- در رابطه با سرطان های شایع و مزمن در سالمندی اطلاعات لازم کسب نماید.
- بار مالی، جسمی، و روانی ناشی از سرطان در سالمندان را شرح دهد.
- مشکلات ناشی از سرطان در سالمندان (سوء تغذیه، ناتوانی، خستگی و ...) را مورد بحث قرار دهد.
- مدل ها و ابزارهایی که برای بررسی بیمار سالمند مبتلا به سرطان وجود دارد را بشناسد.
- در رابطه با بیمار سالمند مبتلا به سرطان فرآیند پرستاری مناسبی تنظیم و ارائه دهد.

هدف کلی

در رابطه با فرآیند پرستاری در سالمندان آسیب پذیر شناخت لازم بدست آورد.

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آسیب پذیری و انواع آن را در سالمندان تعریف کند
- اطلاعات لازم در رابطه با شیوع آسیب پذیری در سالمندان را در ایران و جهان کسب نماید.
- عوامل مرتبط با آسیب پذیری در سالمندان را بشناسد.
- سندرم آسیب پذیری در سالمندان را تعریف کند.
- فرآیند پرستاری مناسبی برای سالمند آسیب پذیر تنظیم و ارائه دهد.

هدف کلی

در رابطه با تغییرات دستگاه ادراری تناسلی و اختلالات شایع در سالمندی (هیپرتروفی پروستات، بی اختیاری ادرار و ...) و نحوه مراقبت از بیمار شناخت کافی کسب نماید.

اهداف اختصاصی

دانشجو بتواند:

- تغییرات فیزیولوژیک ناشی از پیری در دستگاه تناسلی-ادراری را شرح دهند.
- در رابطه با مشکلات شایع دستگاه ادراری - تناسلی در سالمندان (انواع بی اختیاری ادراری، هیپرتروفی پروستات، و منوپوز) اطلاعات کافی بدست آورند.
- فرآیند پرستاری مناسبی را در سالمند مبتلا به بیماریها و اختلالات سیستم ادراری تنظیم نماید.

هدف کلی

شناخت فرآیند پرستاری با تاکید بر ارتقاء توانایی مراقبت از خود و روش ها و تکنیک های ویژه در پرستاری سالمندی

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مراقبت از خود را تعریف نماید.
- عواملی که سبب ایجاد اختلال در مراقبت از خود در سالمندان می گردد را شرح دهد.
- مشکلات مراقبت از خود در سالمندان را لیست نماید.
- راههای افزایش مراقبت از خود را در سالمند ذکر نماید.
- مدل ها و الگوهای مراقبت از خود در سالمندان را با ذکر نمونه بحث و بررسی نماید.
- اهمیت آموزش به خانواده بیمار سالمند در روند بهبودی بیمار را شرح دهد.

هدف کلی

فرآیند پرستاری در آموزش به سالمند و مراقبت خانواده جهت تبعیت از رژیم درمانی در بیماریهای خاص

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تاثیر آموزش به خانواده سالمند جهت استفاده از رژیم مناسب را شرح دهد.
- تأثیر آموزش در توانمندسازی سالمند را توضیح دهد.
- نقش پرستار در رژیم درمانی سالمندان را بررسی نماید.
- گروه های غذایی اساسی و اهمیت آن ها در بیماری های خاص را شرح دهد.
- ایمنی و شواهد علمی مربوط به تغذیه درمانی را توضیح دهد.
- نقش تغذیه در بهبود وضعیت سالمند مبتلا به بیماری خاص را بررسی نماید.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

آموزش حضوری با استفاده از امکانات آموزشی بخش از جمله LCD، کامپیوتر و وایتبرد استفاده می شود .

روش تدریس حضوری

سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و بحث گروهی

منابع آموزشی

۱. Tabloski, P. A. (۲۰۱۴). *Gerontological nursing*: Pearson Prentice Hall ۸th.
۲. Eliopoulos, C. (۲۰۱۳). *Gerontological nursing*: Lippincott Williams & Wilkins
۳. Miller carol. A (۲۰۱۰) *Nursing for wellness in older adults* .۷⁰⁰
۴. Wallace M. *Essentials of gerontological nursing*: Springer Publishing Company
۵. Bradshaw Ann Merriman Clair. *Caring for the older person*. John Wiley & Sons, ۸th.
۶. Mauk, Kristen L. (۲۰۰۶). *Gerontological nursing*. Jones and Bartlett publishers.

تجهیزات و امکانات آموزشی

- امکانات آموزشی بخش از جمله LCD، کامپیوتر و وایت برد

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجوی	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	❖ مشارکت فعال در بحث و گفتگو و انجام بموقع تکالیف	۰,۵
	❖ ارائه سمینار هر دانشجوی موظف است: ▪ بر اساس مباحث ارائه شده در این درس (براساس تایم تیبل پیوست) موضوعی را برگزیده و یک پاورپونت تهیه کند و بعد از انجام اصلاحات و تایید نهایی استاد مربوطه ارائه دهد	۲
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	❖ آزمون پایان ترم	۱۷,۵
جمع کل		۲۰

ارزشیابی سمینار (۲۰ نمره)

۹	کامل بودن و سطح علمی محتوا
۲	کمیت و کیفیت منابع مورد استفاده شده و ذکر آن
۲	ارائه به موقع به استاد (حداقل یک هفته قبل) تهیه خلاصه مطالب برای سایر دانشجویان
۳	رسایی و شیوایی بیان/ نحوه ارائه و جمع بندی مطالب
۳	استفاده از قالب مناسب پاورپونت (بک گراند، سایز و نوع فونت، بیان اهداف کلی در اسلاید اول، ذکر حداقل ۳-۲ منبع معتبر، ترجیحا ارائه یک خلاصه و نکات کلیدی در اسلاید آخر
۱	طرح ۴ الی ۵ سؤال مرتبط با موضوع توسط دانشجویان

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

زمان ارائه درس: ترم دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲		سال ورودی: مهر ۱۴۰۱		گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی		
روش ارائه / رسانه	مکان	استاد	عنوان جلسات	ساعت	تاریخ	روز
سخنرانی همراه با بحث و پرسش و پاسخ	دانشکده	خانم دکتر ریواز	آشنایی با اهداف درس، تکالیف و وظایف دانشجویان تغییرات ناشی از پیری در دستگاه ادراری تناسلی، فرآیند پرستاری در تغییرات دستگاه ادراری تناسلی در سالمندی	۱۵-۱۷	۱۴۰۱/۱۱/۲۳	۱
	دانشکده	خانم منصوری	تغییرات دستگاه قلبی - عروقی در سالمندی	۱۵-۱۷	۱۴۰۱/۱۱/۳۰	۲
	دانشکده	خانم دکتر ملازم	تغییرات دستگاه مغز و اعصاب در سالمندی (انواع دمانس، آلزایمر، پارکینسون، TIA و سکته مغزی)	۱۵-۱۷	۱۴۰۱/۱۲/۷	۳
	دانشکده	خانم دکتر ریواز	تغییرات دستگاه تنفس در سالمندان و عوامل مؤثر در کاهش عملکرد ریه	۱۵-۱۷	۱۴۰۱/۱۲/۱۴	۴
	دانشکده	خانم دکتر جوانمردی	فرآیند پرستاری در سالمندان آسیب‌پذیر	۱۵-۱۷	۱۴۰۱/۱۲/۲۱	۵
	دانشکده	خانم دکتر کشتکاران	حوادث شایع دوران سالمندی (با تأکید بر سقوط یا افتادن)	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۱/۲۰	۶
	دانشکده	خانم دکتر رستمی	اختلالات انکولوژیک شایع در سالمندی	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۱/۲۷	۷
	دانشکده	خانم دکتر ریواز	تغییرات شایع دوران سالمندی در دستگاه گوارش و اختلالات گوارشی شایع	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۲/۱۰	۸
	دانشکده	خانم پاک نیت	فرآیند پرستاری با تأکید بر ارتقاء توانایی مراقبت از خود	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۲/۱۷	۹
	دانشکده	خانم دکتر ریواز	تغییرات ناشی از سالمندی در دستگاه اندوکراین (دیابت، تیروئید)	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۲/۲۴	۱۰
	دانشکده	خانم منصوری	تغییرات حواس خالص و مشکلات بینایی و شنوایی سالمندان	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۲/۳۱	۱۱
	دانشکده	خانم دکتر ریواز	تغییرات پیری در دستگاه عضلانی - استخوانی	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۳/۷	۱۲
	دانشکده	خانم دکتر ریواز	تغییرات در بیماری‌های شایع پوستی و زخم سالمندان	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۳/۲۱	۱۳
	دانشکده	خانم پاک نیت	فرآیند پرستاری در آموزش به سالمند و مراقبت خانواده جهت تبعیت از رژیم درمانی در بیماری‌های خاص	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۳/۲۸	۱۴
	دانشکده	خانم منصوری	توانبخشی سالمندان در بیماری‌های و اختلالات مزمن دوره سالمندی	۱۵-۱۷	۱۴۰۲/۴/۴	۱۵
دانشکده			امتحان پایان ترم ساعت			۱۶